

AZƏRBAYCAN VETERANI

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının orqanı

01-02 (74-75) 28 yanvar 2017-ci il

İctimai-siyasi qəzet

Həzi Aslanovun qəhrəmanlıqla dolu həyat yolu hər bir vətəndaş üçün bir nümunədir

Şərəfli döyüş yolu keçmiş Həzi Aslanovun tarixi şücaətləri heç vaxt yaddaşlardan silinməyəcək.

Bu fikir yanvarın 24-də iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları general-mayoru Həzi Aslanovun xatirəsinin anım mərasimində səsləndirilib.

və İctimaiyyətlə Əlaqələr İdarəsinin rəisi, general-mayor Rasim Əliyev çıxış edərək bildirib ki, xalqımızın igid övladı, Böyük Vətən müharibəsinin iştirakçılarında olan Həzi

imzalayıb. Bu diqqət Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev tərəfindən davam etdirilir.

R.Əliyev Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq ənənələrinin təbliğ olunması məqsədilə keçirilən tədbirlərin Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyətinin döyüş və vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsində böyük əhəmiyyət kəsb etdiyini deyib.

A z ə r b a y c a n Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları qvardiya general-mayoru Həzi Aslanovun şərəfli döyüş yolundan danışaraq qeyd edib ki, o, Azərbaycan xalqının yetirdiyi ən böyük sərkərdələrdəndir. Azərbaycan xalqının igid övladı, Böyük Vətən müharibəsinin qəhrəmanlarından olan Həzi Aslanovun adı ən istedad-

lı sərkərdələrdən biri kimi tariximizə yazılıb.

Bildirilib ki, 1941-ci ilin iyununda müharibənin od-alovları içərisinə atılan qəhrəman həmyerlimizin komandanlıq etdiyi tank briqadası Donbas, Moskva, Xarkov, Stalinqrad, Taqanroq, Kursk və digər şəhərlərin faşizmdən azad olunmasında fəal iştirak edib. Həzi Aslanov 34 yaşında Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına və general rütbəsinə layiq görülüb. Onun adı qəhrəmanlıq simvoluna çevrilib.

İkinci Dünya müharibəsində şərəfli döyüş yolu keçmiş Həzi

Aslanovun, eləcə də Azərbaycan övladlarının tarixi şücaətləri heç vaxt yaddaşlardan silinməyəcək, gənc nəsil üçün vətənpərvərlik nümunəsi olacaq. Azərbaycan xalqının yetirdiyi ən böyük sərkərdələrdən biri olan Həzi Aslanovun adı həmişə qədirbilən xalqımız və dövlətimiz tərəfindən əziz tutulub.

Sonra Həzi Aslanovun nəvəsi Emin Aslanov göstərilən diqqət və qayğıya görə ailə üzvləri adından Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə dərin minnətdarlığını bildirib.

Əvvəlcə tədbir iştirakçıları Şəhidlər xiyabanında cəsur sərkərdə Həzi Aslanovun abidə-kompleksi önünə əklil və gül dəstələri qoyub, generalın xatirəsinə hörmət və ehtiramla yad ediblər.

Müdafiə Nazirliyinin Mənəvi-Psixoloji Hazırlıq

Aslanovun qəhrəmanlıqla dolu həyat yolu hər bir vətəndaşımız üçün nümunədir. Xalqımızın ümum-milli lideri Heydər Əliyev Həzi Aslanovun hərbi tariximizdə müstəsna rol oynadığını dəfələrlə qeyd edib və qəhrəmanın adının əbədiləşdirilməsi üçün bir çox sərəncamlar

Prezidentin əhalinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi ilə bağlı sərəncamları veteranlar tərəfindən də rəğbətlə qarşılanıb

Əhalinin böyük bir qrupunun maddi rifah halını yaxşılaşdırmaq və sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Əmək pensiyalarının sığorta hissəsinin indeksləşdirilməsi haqqında" və "Minimum aylıq əməkhaqqının artırılması haqqında" Sərəncamları imzalaması ölkə veteranları tərəfindən rəğbətlə qarşılanmışdır. Onları məmnun edən başlıca cəhət əhalinin, xüsusilə onun aztəminatlı və sosial müdafiəyə daha çox ehtiyac duyan hissəsi sayılan pensiyaçıların rifah halının ilbəil yüksəldilməsi dövlət başçısının daim diqqət mərkəzində olmasıdır. Bu baxımdan sonuncu qərarlar ümumən ölkə ictimaiyyəti tərəfindən razılıqla qarşılanmışdır.

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatına müraciət edən ölkə veteranları cənab Prezidentin bu humanist addımını yüksək qiymətləndirir, onun əmək pensiyası alan veteranların maddi durumuna müsbət təsir göstərəcəyini xüsusilə vurğulayırlar. Veteranlar həmçinin bildirmişlər ki, bu addım Azərbaycan Respublikası Prezidenti cənab İlham Əliyevin ölkənin yaşlı insanların, eləcə də aztəminatlı ailələrin sosial problemlərinin həllinə daim qayğı və diqqətlə yanaşmasının növbəti təzahürü sayıla bilər.

Onlar Azərbaycan dövlətinin bütövlükdə ölkə vətəndaşlarının, xüsusilə veteranların sosial-maddi vəziyyətinin yaxşılaşması istiqaq-

mətində ardıcıl proqramlar həyata keçirdiyini, cari ildə də bu məsələlərin diqqətdə saxlanacağına inamlarını ifadə etmişlər.

Erməni silahlı bölmələrinin cəbhə xəttində fəallaşması hansı səbəblərlə bağlıdır?

Səh. 3

Qara Abbas oğlu Fərzəliyev

Səh. 6

Veteran, sabahın xeyir!

Səh. 8

20 Yanvar Azərbaycan xalqının qəhrəmanlıq və birlik günüdür

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatında 20 Yanvar - ümumxalq hüzn gününə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Respublika Veteranları Təşkilatından AZƏRTAC-a bildırıblər ki, qurumun sədri, ehtiyatda olan general-mayor Dadaş Rzayev, təşkilatın nümayəndələri, İkinci Dünya, Qarabağ, Əfqanıstan müharibələri, əmək və Silahlı Qüvvələr veteranları Şəhidlər xiyabanına gələrək 20 Yanvar faciəsi qurbanlarının xatirəsini dərin ehtiramla yad edərək, "Əbədi məşəl" abidəsi önünə əklil qoyublar.

Sonra təşkilatın binasında davam etdirilən tədbirdə 20 Yanvar şəhidlərinin xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi.

Təşkilatın sədr müavini, ehtiyatda olan polkovnik Cəlil Xəlilov çıxış edərək Azərbaycan tarixinin faciəli olduğu qədər də qəhrəmanlıq və şərəfli səhifələrindən sayı-

almaq istəyirdilər. Ermənilərin əsas məqsədi isə Dağlıq Qarabağın Azərbaycandan qoparılaraq Ermənistanla birləşdirilməsi idi. Bu məkrli planın ilk qurbanları Ermənistanla yaşayan azərbaycanlılar oldu. 1989-cu ilin sonunda Ermənistanla azərbaycanlılara qarşı son etnik təmizləmə həyata keçirilməklə, 230 min azərbaycanlı dədə-baba torpaqlarından qovuldu. Deportasiya zamanı

Həlak olanların arasında qadınlar, uşaqlar və qocalar, həmçinin təcili yardım işçiləri də olub.

Həmin ağır günlərdə, 1990-cı il yanvarın 21-də ulu öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyində çıxış edərək xalqla birgə olduğunu bildırıb. Dahi rəhbər 20 Yanvar faciəsinə siyasi-hüquqi qiymət verib, qanlı faciənin törədilməsinə görə mərkəzi və respublika rəhbərlərini ittiham edib. Bu tarixi çıxışın mətni dünyaya, respublikaya geniş yayıldıqdan sonra xalqın qəlbində

lan 20 Yanvar hadisələri ilə bağlı məlumat verib. Bu faciənin təməlinin hələ 1987-ci ildə ermənilərin Azərbaycana qarşı torpaq iddialarının həyata keçirilməsinə mane olan Heydər Əliyevin Siyasi Bürodan və SSRİ rəhbərliyindən uzaqlaşdırılması ilə başladığını bildırıən C.Xəlilov çıxışında qeyd etmişdir: "20 Yanvar Azərbaycan xalqının milli azadlıq və demokratiya uğrunda mübarizəsini boğmaq, xalqa ağır mənəvi zərbə vurmaq məqsədilə qabaqcadan hazırlanmış təcavüzkarlıq aksiyası idi. Bu qanlı faciəni törədənlər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpasının qarşısını bütün vasitələrlə

255 nəfər öldürüldü, 1200 mülki şəxs yaralandı, evlər və digər əmlaklar talan edildi. Bu olaylara Moskva göz yumur, Azərbaycanın o vaxtkı rəhbərləri isə səriştəsiz mövqe nümayiş etdirirdilər. 1989-cu ilin sonu-1990-cı ilin yanvarında Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyət kəskinləşdi, mövcud iqtidarın hadisələrə nəzarəti xeyli zəiflədi, hakimiyyət böhranı və qarşıdurma dərinləşdi".

C.Xəlilov vurğuladı ki, 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə Bakıya fəvqəladə vəziyyət elan edilmədən yeridilən keçmiş SSRİ-nin hərbi birləşmələri şəhərdə əməliyyat həyata keçirməklə SSRİ və Azərbaycan

SSR konstitusiyalarını kobud surətdə pozdular. Görünməmiş qəddarlıqlar törətmiş həmin hərbi qruplaşmanın tərkibi əksəriyyəti ermənilərdən ibarət xalqımızın qanına susamış vəhşi cına-yətkarlar idi.

İri hərbi kontingentin Bakını zəbt etməsi xüsusi qəddarlıqla müşayiət edilməklə, Bakıda və rayonlarında

ümid çırağı yandı. Yanvarın 20-nin Ümumxalq Hüzn Günü kimi keçirilməsi məhz ümum-milli lider Heydər Əliyevin xidmətidir.

Sabunçu Rayon Veteranlar Təşkilatının sədri Elxan Mirzəyev, əmək veteranı Müseyib Bağirov və digərləri 20 Yanvar faciəsinin Azərbaycanın müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak

140-dan çox şəxs öldürülüb, yüzlərlə insan yaralanıb və həbs olunub. Hərbi qulluqçular tərəfindən ev və mənzillər, avtomaşınlar, o cümlədən təcili yardım maşınları, dövlət və şəxsi əmlak məhv edilib.

olmuş şəhidlərin xatirəsinin yad edilməsi xalqımızın qəhrəmanlıq, birlik günü olduğunu vurğulayıb, şəhidlərin heç vaxt unudulmayacaqlarını, xalqımızın yaddaşında əbədi yaşayacaqlarını qeyd ediblər.

Erməni silahlı bölmələrinin cəbhə xəttində fəallaşması hansı səbəblərlə bağlıdır?

Bu səbəbləri əsasən aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq mümkündür.

Birincisi, ötən ilin 2-5 aprel hadisələri zamanı erməni silahlı bölmələrinin cəbhə xəttində törətdikləri təxribatların qarşısının Azərbaycan Ordusunun layiqli cavab zərbəsi ilə qətiyyətlə alınması nəticəsində düşmənin darımağın olunmasının Ermənistan ictimaiyyətində yaratdığı ruh düşkünlüyünün hər vasitə ilə aradan qaldırılması cəhdləri. Ermənistanın hərbi-siyasi rəhbərliyi bu məğlubiyyət sindromundan qurtulmaq, ölkədə xili siyasi-iqtisadi böhrandan diqqəti yayındırmaq üçün artıq neçə aydır ki, uğursuz cəhdlər göstərirlər.

İkincisi, aprel məğlubiyyətinin ölkə daxilində yaratdığı ruh düşkünlüyündən istifadə etməyə çalışan Ermənistan müxalifətinin fəallaşması. Xalq arasında nüfuzunu tamamilə itirmiş hərbi-siyasi rejim müxalifətin yaranmış vəziyyətdən yararlanmasına imkan verməmək üçün cəbhə xəttində uğursuz revanş cəhdlərinə çıxış yolu kimi baxır.

Üçüncüsü, münqişenin həllinin yubadılması, yaxud münqişəyə özünə müttəfiq hesab etdiyi hansısa tərəfi, ya tərəfləri cəlb etmə söyləri. Bu halda, Rusiya Federasiyası ilə əldə olunmuş sonuncu razılaşmaya və MDB Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsinə cəlb edilmiş ölkələrə ümid bəslənir.

Dördüncüsü, ümumən hər iki ölkəyə yaxın regionda baş verən münqişələrlə və ABŞ-da yeni administrasiyanın hakimiyyətə gəlməsi ilə əlaqədar yaranmış vəziyyətdən Ermənistan tərəfinin maksimum istifadə etməyə çalışması. Belə vəziyyətlərdən həmişə maksimum yararlanmağa cəhd göstərən ermənilər özlərinin cəbhə xəttində törətdikləri təxribatların məsuliyyətini qarşı tərəfin, yəni Azərbaycanın üzrinə qoyur və dünya ictimaiyyətini çaşdırmağa çalışırlar.

Beşincisi, Dağlıq Qarabağ münqişəsinin sülh yolu həlli ilə birbaşa məşğul olan ATƏT-in Minsk qrupunun və bu qrupu təmsil edən həmsədr dövlətlərin fəaliyyətsizliyi nəticəsində münqişenin həll-

linin yubadılmasının Ermənistan tərəfinə yaratdığı imkanlar. Bu imkanları əldə saxlamaq üçün Ermənistan cəbhə xəttində daimi gərginliyin qalmasında maraqlıdır.

Ancaq bunlara baxmayaraq, Azərbaycan Ordusu nəinki bütün təxribatların qarşısını layiqlincə almağa və düşməne sarsıdıcı zərbələr vurmağa, bu gün işğal altında qalan torpaqlarımızı erməni hərbi birləşmələrindən tamamilə təmizləməyə həmişə hazırdır. Ötən ilin aprel döyüşləri bunu

bir daha sübuta yetirdi. Əgər mövcud münqişenin sülh yolu ilə həlli mümkün olmayacağına, Azərbaycan xalqı öz iradəsini ortaya qoyaraq, Ali Baş Komandanın əmri ilə düşmən üzərində tam qələbə çalmağa qadirdir. Biz veteranlar da həmin Ordunun tərkibində ərazi bütövlüyümüzün bərpası naminə döyüşlərə qatılmağa daim hazırıq.

**Cəlil Xəlilov,
Respublika Veteranlar
Təşkilatının sədr müavini,
ehtiyatda olan polkovnik**

Respublika Veteranlar Təşkilatında bir qrup Qarabağ müharibəsi veteranı ilə görüş keçirilmişdir

O, Qarabağ torpağının düşmən işğalından azad edilməsi üçün qəhrəman Azərbaycan əsgəri ilə yanaşı, Qarabağ qazilərinin də bu gün yenidən silaha sarılmağa hər an hazır olduqlarını, eləcə də, gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsində onların xüsusi xidmətləri olduğunu bildirmişdir. C.Xəlilov öz sıralarında böyük veteranlar ordusunu birləşdirən Respublika Veteranlar Təşkilatının II Dünya müharibəsi veteranları ilə yanaşı, xüsusən Qarabağ müharibəsi veteranlarını da daim diqqət

mərkəzində saxladığını və bunun gələcəkdə də uğurla davam etdiriləcəyinə əmin olduğunu ifadə etmişdir.

Qarabağ müharibəsi veteranları onlara göstərilən diqqət və qayğıya görə ölkə rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını ifadə etmiş, bu gün düşmən tapdağında olan torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda əsgərlərimizlə bərabər döyüşlərə qatılmağa, onlara göstərilən etimadı hər an doğrultmağa hazır olduqlarını bildirmişlər. Onlar eyni zamanda, Respublika Veteranlar Təşkilatının daim Qarabağ

veteranlarının yanında olduğunu vurğulamış, gənclərin vətənpərvərlik tərbiyəsində Təşkilatın fəaliyyətini yüksək qiymətləndirdiklərini xüsusi qeyd etmişlər.

C.Xəlilov Qarabağ veteranlarının da bu sahədə üzərilərinə düşən vəzifələri layiqlincə yerinə yetirirdiklərini və bu məsələnin hazırkı mərhələdə Azərbaycan üçün olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirmişdir. O, ölkənin bütün ictimai təşkilatlarını gənclərin vətənpərvərlik tərbi-

yəsi sahəsində öz söylərini birləşdirməyə, mövcud imkanlardan daha səmərəli istifadə etməyə, ümumən dövlətin uğurla həyata keçirdiyi gənclər siyasətinə gəstək olmağa səsləmişdir.

Görüşün sonunda Qarabağ müharibəsi veteranlarından Mürşüd Mahmudov "Həzi Aslanov" yubiley medalı, Kamil Şirinov isə "Səməd bəy Mehmandarov" yubiley medalı ilə təltif edilmişlər.

Görüş xatirə şəklinin çəkildirilməsi ilə başa çatmışdır.

Gəncə üçün hazırlanan "20 Yanvar" planı

1990-cı ilin qanlı yanvarının başlıca müəllifi olan Qorbaçovun paytaxtımızla yanaşı Azərbaycanın digər yerlərində də kütləvi qırğınlar törətmək planları da olub. Bu məkrli provokasiyalar bir sıra bölgələrimizdə təhlükəli təzahürlər yaratsa da, xalqını ürəkdən sevən adamların həlledici anda öz həyatlarını risk altında qoyaraq, qətiyyət nümayiş etdirməsi qətlialamların qarşısını ala bilib.

Hakimiyyəti ələ keçirən kimi böyük bir ölkənin çökdürülməsi üçün dəridən-qabıqdan çıxan və məqsədinə çatmaq üçün separatizmdən, xüsusən də ermənilərin qəsbkarlıq xislətindən yararlanan xain Qorbaçov öz Vətən torpağını bütün varlığı ilə sevən Azərbaycanlıları cəzalandırmaq arzusunu gizlətmirdi. Təsadüfi deyil ki, 1990-cı il yanvarın ortalarında televiziya ilə çıxışlarında o, Azərbaycanda fəvqəladə vəziyyət elan edəcəyini bildirir, Bakı və Gəncədə özünün təbircə desək, "ekstremistlərin cilovlanması üçün" qoşundan istifadə ediləcəyi ilə hədələyirdi.

Həqiqətən də Şimali Qafqaz istiqamətindən hava və dəmir yolu ilə Bakıya ordu hissələri yeridilməklə xalqa tutulan 20 yanvar divanı ilə paralel olaraq, respublikamızın qərbinə doğru daha 2 hərbi eşelon irəliləməkdə idi. Gəncəyə iri hərbi qüvvə yeritməklə bu şəhərdə də Bakı faciəsinin təkrarlanması istəyirdilər.

Bu haqda bizimlə öz fikirlərini bölüşən 68 yaşlı Yusif Məmmədov həmin hadisələrin nəinki canlı şahidi, hətta deyərdik ki, Gəncəyə sovet qoşunlarının buraxılmasının qarşısını alan əsl qəhrəmandır. O vaxt Azərbaycan SSR Daxili İşlər Nazirliyi nəzdində, rusca yazılışla OBXSS kimi tanınan Talançılıqla Mübarizə İdarəsinin Gəncə Dəmir Yolu üzrə Şöbəsinin rəisi vəzifəsində işləyən bu adam hərbi texnika və canlı qüvvə ilə dolu iki qatarın Gəncəyə tərəf istiqamət aldığı xəbərini dəqiqləşdirir və o zaman yuxarı mövqələrdəki əksərən qətiyyətsiz rəhbər kadrların

hədə-qorxularına belə baxmayaraq, Ucara və Kürdəmirə gedərək, yoxlama adı ilə hərbi yük və əsgər daşıyan dəmiryol eşelonlarının yarı yolda saxlanılmasına müvəffəq olur. Hazırda Gəncə şəhəri Vetranlar Təşkilatına rəhbərlik edən bu ağsaqqal indi də həmin hadisələrdən həyəcanla danışır. O, qeyd edir ki, Ucar və Kürdəmir stansiyalarında bütün yüklü qatarların texniki yoxlamalar üçün uzunmüddətli dayanmalarını bir qayda olmasından istifadə edərək qəti hərəkətə keçib.

"Əvvəlcə Ucara getdim. Bir az sonra 2674 nömrəli qatar bura yaxınlaşıb texniki baxışa dayandı. Eşelon hərbi sursat, tank, BTR, həmçinin canlı qüvvə daşıyırdı. Hərbçilərin geyimlərindən bildim ki, bunlar daxili qoşunlardır. Fikirləşdik ki, bu qatarı necə saxlayaq".

Həmsöhbətimiz qeyd edir ki, qatarın yük sənədlərini yoxlayaraq, onun son məntəqəsinin "St.Kirovabad" kimi göstərilməsi buna imkan yaradıb. OBXSS podpolkovniki Yusif Məmmədov qanuna görə hərbi yüklərin şəhərin içinə deyil, yalnız Zazalı stansiyasınadək gedə bilməsi təlimatını əsas gətirərək onu saxladıb. Sonra isə o, yerli əhalinin köməyindən istifadə edib. Belə ki, vəziyyəti anlayan Ucarlılar qatarın qarşısında relslərə oturaraq yolu kəsiblər.

"Maşinist də qeyrətli çıxdı, lokomotivdən endi və qəti şəkildə dedi ki, sürməyəcək. Mən də yaranmış fürsəti qaçırmayaraq, stansiya növbətçisinə, həmçinin Böyükəkəsdən Bakıya bütünü dəmiryolunun tabeliyi altında olan Gəncə Stansiyasının rəisinə məlumat verdim və lokomotivin açılmasını istədim. Təsdiq cavabı gəlməsə də lokomotivi açdırdım. Həmçinin stansiyanın iş jurnalına bu hərəkətlərlə bağlı məsuliyyəti öz üzərimə götürdüyüm barədə qeydlər yazdım"-deyə, Y. Məmmədov nəql edir.

Ucarda çox qalmadan cəld Kürdəmirə yola düşən podpolkovnik Məmmədov burada ikinci eşelona da eyni taktika tətbiq edir və 2614 nömrəli qatarla bağlı hadisələr də oxşar ssenari ilə cərəyan edir.

Beləliklə, lokomotivi açılmış hərbi vaqonlar Gəncədən xeyli aralıda ləngidilir.

Yanvarın 21-də isə lokomotivlər əks istiqamətə qoşulur və qatarlar geri qaydır. Əlbəttə, bu məsələdə yanvarın 20-də Bakıda törədilən qırğının Azərbaycan xalqında yaratdığı qəzəblə birgə patriotizm hissələrinin görünməmiş həddə çatması amilinin də böyük rolu olub – artıq sovet hərbçiləri yeni toqquşmalara girməkdən çəkiniblər. Amma hadisələrin bu məcraya düşməsi üçün qatarların ləngidilməsi əməliyyatını demək olar ki, təkbaşına Yusif Məmmədov fikirləşib və həyata keçirə bilib.

Bu cəsarətinə görə onu cəzalandırmaq da istəyiblər. Amma təcrübəli orqan işçisi olan Y. Məmmədov bu məsələdə də taktika nümayiş etdirib, hadisələrdən dərhal sonra özü bir qədər aşağı vəzifələrə keçərək sərt tədbirlərdən yayına bilib.

Həmsöhbətimiz həmçinin o vaxt Gəncənin rəhbəri olmuş Süleyman Fərhad oğlu Məmmədovun şəhərə qoşun yeridilməsinin yolverilməzliyi haqda qəti mövqeyinin də çox vacib amil olduğunu xatırlatmağı da unutmadı.

"Mərhum Süleyman Fərhad oğlunun istər Gəncə və ətraf ərazilərdə dislokasiya olunmuş sovet qoşun hissələrinin, eləcə də kənardan gətirilərək Gəncə aeroportunda toplanmış və qatarlarla onlara yetişəcək texnika və əlavə canlı qüvvəni gözləyən hərbi dəstənin rəhbərləri ilə daimi iş aparması və yenilməz mövqeyi bu qədim şəhərin üzərini alan qara buludların dağıdılması ilə nəticələndi"-deyə, o, vurğuladı.

Gəncə üçün də məkrli 20 yanvar planlarının qarşısının alınmasında əsl fədakarlıq göstərmiş insanlar sırasında olan Yusif müəllim onu da vurğuladı ki, həmin illərdə yuxarı strukturların itəatkarlıqla dolu təlimatlarına qarşı özündə qüvvə taparaq müqavimət göstərən və öz qəlbinin hökmü ilə hərəkət edən kadrlar daha çox olsaydı, xalqımızın məşəqqətləri daha az olardı.

1804-cü ildə Cavadxan rus hərbi komandanı Sisyanovun məktubuna cavabında bildirdi: «Rus ordusu ancaq mənim meyidimin üstündən keçib Gəncəyə daxil ola bilər».

Cavadxan şəhid olandan sonra rus ordusu Gəncəyə daxil ola bildi. Lakin o Cavadxanın göstərdiyi qəhrəmanlığın qarşısında baş əydi. 1920-ci ildə Sovet qoşunları kütləvi qırğınlar törədərək Gəncəni işğal edə bildi. Elə həmin dövrdə Yusif Məmmədovun babası Ataxəlil Məmmədov da rus qoşunları tərəfindən vəhşicəsinə gülləndi. 1990-cı ilin 19 yanvarında isə Sovet İmperiyasının rəhbəri Qorbaçov Gəncəyə qoşun yeridəndə Yusif Məmmədov bunun qarşısını qan tökülmədən aldı. Rus qoşunlarını saxladığına, Gəncə qətlialamının qarşısını aldığına görə Yusif Məmmədov təzyiqlərə məruz qalsa da, öz əqidəsindən dönmədi. Torpağı şəhid qanı ilə suvarılmış Qarabağda döyüş vaxtı ağır yaralandı və əlil oldu.

Yusif Məmmədov hal-hazırda Gəncə şəhər Veteranlar Təşkilatının sədridir.

Əlavə edim ki, 6 fevral 2013-cü ildə Gəncə şəhər Ağsaqqallar Şurasında keçirilən tədbir zamanı Azərbaycan Dövlət Aqrar Universitetinin professoru Xalid Qurbanov tədbir iştirakçılarının diqqətini 1990-cı ilin qanlı yanvar hadisələrinə yönəldərək bildirdi ki, Azərbaycan televiziyasına müsahibə verən SSR-nin keçmiş müdafiə naziri Yazova jurnalist sual vermişdi ki, altı eşalon Bakı, iki eşalon isə Gəncə şəhərinə göndərilmişdi. Bakıda iri miqyaslı qırğın törədilsə də, bu, Gəncə şəhərində baş vermədi. D.Yazov bildirdi ki, Gəncə dəmiryol polisinin əməkdaşı Yusif Məmmədov həmin şəhərə göndərdiyimiz eşalonları saxlatdırmışdır".

Zakir Muradov

Gənclərə nümunə olan hərbiçi, polkovnik Alı Feyzi oğlu Hüseynov

Barəsində söhbət açacağım şəxs vətənpərvər, əqidəsinə görə saf, təvazökar, millətində və xalqına sadıq hərbiçi veterandır.

Hazırda ehtiyatda olan polkovnik Alı Feyzi oğlu Hüseynovun tərcümeyihalına nəzər yetirməyi, gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsində bu kimi insanların nümunə olmasını aşılamaq vacib və zəruridir.

Alı Feyzi oğlu Hüseynov Qarabağın dilbər güşəsində, təbii gözəlliyə malik Füzuli şəhərində 1942-ci il, fevralın 10-da dünyaya göz açmışdır. Alı müəlliminin uşaqlıq və gənclik illəri Füzuli şəhərində keçmişdir. O, 1950-ci ildə Füzuli rayonu S.M.Kirov adına 1 sayılı rus təmayüllü orta məktəbdə oxumağa başlamış və 1961-ci ildə oranı müvəffəq qiymətlərlə bitirmişdir. A.F.Hüseynov məktəbdə təhsilini başa vurduqdan sonra əməksevərlik göstərərək özünü əmək cəbhəsində sınamaq qərarına gəlmiş və bu məqsədinə nail olmaq üçün 1962-ci ildə H.Hacıyev adına kolxozda fəaliyyətə başlamış və 1964-cü ilin sonlarına kimi bu sahədə çalışmışdır.

Alı müəllim daha sonra Bakı şəhərinə gəlmiş, 1964-cü ildə "Azərbaycandövlətkəndtik intilyahə" İnstitutunda

texnik vəzifəsində işləmiş və oradan "Hərbi Mükəlləfiyyət Haqqında" Qanuna əsasən Sovet Ordusu Sıralarına əsgəri xidmətə çağırılmış, bir vətəndaş kimi əsgəri xidməti borcunu vermişdir. Əsgərlikdən tərxis olunduqdan sonra Alı Feyzi oğlu

Hüseynov Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi tərkibində olan Yangından Mühafizə İdarəsində müfəttiş vəzifəsinə işə qəbul edilmiş və əmək fəaliyyətini orada uğurla davam etdirmişdir. Alı müəllim əmək fəaliyyətini davam etdirməklə yanaşı təhsilini artırmaq məqsədini də unutmamışdır. Belə ki, o, 1970-1975-ci illərdə

Azərbaycan Xalq Təsərrüfatı İnstitutunda oxumuş və oranı müvəffəq qiymətlərlə bitirmişdir. Bu təhsillə kifayətlənməyən Alı müəllim daha sonralar SSRİ DİN-nin Akademiyasına daxil olmuş və beş il orada oxumaqla peşəsi üzrə təhsilini uğurla başa vurmuşdur.

Alı müəllimin çalışqanlığı, işləyərkən fədakarlığına nail olduğu uğurlar daxili işlər orqanının rəhbərliyinin diqqətini cəlb etmiş və o, Nərimanov rayon 21 sayılı Yangından Mühafizə İdarəsinin rəisi vəzifəsinə irəli çəkilməmişdir.

A.F.Hüseynov həmin vəzifədə uzun illər səmə-

rəli, fəal işlədiyinə görə 1992-ci ildə Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyinin Yangına Nəzarət Şöbəsinin rəisi vəzifəsinə təyin olunmuş və 1997-ci ilin sonlarına kimi bu vəzifəni ləyaqətlə yerinə yetirmişdir.

Alı müəllimin iş keyfiyyətləri rəhbərlik tərəfindən nəzərə alınmış və 1984-cü ildə SSRİ DİN tərəfindən müxtəlif illərdə iki dəfə "Əla xidmətə görə", 1992-1997-ci illərdə isə xalq tərəfindən Bakı Şəhər Sovetinin Deputatı seçilmişdir. Onu da qeyd etmək lazımdır ki, Alı müəllimin işgüzarlığı, ardıcıl yorulmaz fəaliyyəti də diqqətdən yayınmamış və o, 1989-cu ildə "Əmək veteranı" medalına layiq görülmüşdür.

1991-ci ildə mənfur düşmənlərimiz olan erməni separatçı qüvvələrə qarşı Qarabağ uğrunda gedən döyüşlərdə fəal iştirakına görə Alı müəllim Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi tərəfindən "Müharibə Veteranı" medalı ilə təltif olunmuşdur. A.F.Hüseynov ölkənin və rayonun ictimai həyatında da öz işgüzarlığını əsirgəməmişdir. Alı müəllimin nümunəvi, vətənpərvər bir insan olması 1995-ci ildə rəhbər orqanlar tərəfindən nəzərə alınmış və o, ədalət mühakiməsini həyata

keçirən Bakı şəhər məhkəməsinə xalq iclasçısı kimi fəaliyyət göstərmiş və bir çox cinayət işlərində ədalətli məhkəmə qərarlarının çıxarılmasına nail olmuşdur. Bu barədə xalq arasında söylənilən xoş fikirlər də mənə bellidir.

A.F.Hüseynov 1998-ci ildə polkovnik rütbəsi ilə əmək fəaliyyətini başa vurmuş və zabit kimi ehtiyata buraxılmışdır. O, Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Veteranı adını şərəflə daşıyır. Alı müəllim dövlət orqanlarında fəaliyyətini uğurlu, fədakar əməyi ilə yerinə yetirdikdən sonra 2004-cü ildən etibarən Nərimanov Rayon Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələri Veteranlar Təşkilatının hal-hazırda sədridir.

Alı müəllimin veteranlar və ictimaiyyət arasında

böyük nüfuzu, hörməti və yeri vardır. Bütün bu xüsusiyyətlərə Alı müəllim öz əməyi, fədakarlığı, insanlarla münasibətdə qayğıkeşliyi ilə nail olmuşdur.

Onu da söyləmək lazımdır ki, Alı müəllimin gözəl, nümunəvi ailəsi vardır. Belə ki, o, dörd övladı, üç oğlu, bir qızı və bir nəvəsi ilə fəxr edir və onların barəsində həmişə xoş sözlər söyləyir.

Alı müəllimə bütün bu ömür yolunda qazandığı uğurlara, hörmətə, nüfuza, insanlığa malik olduğuna görə biz veteranlar ona həyatın ən böyük neməti olan can sağlığı, uzun ömür və saədət arzulayırıq.

**Məmməd Mirzəliyev,
Nizam Adilov
Nərimanov rayon
veteranları**

RVT-nin bir sıra rayon təşkilatlarının 2016-cı ilin yekunlarına dair hesabatları

Quba rayon Veteranlar Təşkilatının 2016 cı il üçün təsdiq etdiyi iş planına əsasən müəyyən tədbirləri həyata keçirmişdir. Təşkilat yeniyetmə və gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi ilə əlaqədar olaraq Quba Dövlət Sosial İqtisadi Kollecinə, Quba Peşə Liseyində, rayonun Zizik kənd tam orta məktəbində, Quba rayonunda dislokasiya olunmuş daxili qoşunların "N" sayılı hərbi hissəsində, Quba rayon mərkəzləşdirilmiş kitabxana sisteminə gənclərlə görüşlər eləcə də Quba Dövlət Sosial-İqtisadi Kollecinə "Narkomaniya və narkotik maddələrin qanunsuz dövriyyəsinə qarşı mübarizə" mövzusunda rayon polis şöbəsinin əməkdaşları ilə birgə tədbir keçirmişdir. Bütün keçirilən tədbirlər yerli mətbuat "Şəfəq qəzeti" və yerli "Xəyal" telekanalı vasitəsilə işıqlandırılmışdır. Rayonda mövcud olan (Böyük vətən müharibəsində həlak olanların eyni zamanda, respublikamızın ərazi bütövlüyü uğrunda

döyüşlərdə şəhid olmuş vətən övladlarının xatirəsinə ucaldılmış) abidələrin yeri, tikildiyi tarix, vəziyyəti, hamı təşkilatı və s., məlumatların fotoşəkillərinin (CD-R disklərdə) əldə olunaraq təşkilatımızda uçota alınması başa çatdırılmışdır.

Xaçmaz rayon Veteranlar Təşkilatı 2016-cı il üçün nəzərdə tutulmuş tədbirləri həyata keçirmiş, RİH-nin, digər təşkilatların da keçirdiyi tədbirlərdə, görüşlərdə iştirak etmişdir. Şimal bölgəsi üzrə bir sıra tədbirlərin keçirilməsinə ev sahibliyi etmiş, habelə "Azərbaycan Veteranı" qəzetinə abunə yazılışı təşkil olunmuş, Veteran Təşkilatına üzvlük vəsiqəsi və döş nişanı alınması işi təşkil olunmuşdur. Xəstə və ehtiyacı olan veteranlara yardımlar edilmişdir. Beynəlxalq əlaqələrin genişlənməsi məqsədilə müntəzəm olaraq tədbirlər həyata keçirilmişdir. Təhsil ocaqlarında, idarələrdə İkinci Dünya Müharibəsi iştirakçıları ilə görüşlər təşkil edilmişdir.

Respublika Veteranlar Təşkilatı ilə birgə müxtəlif tədbirlər, seminarlar həyata keçirilmişdir.

Masallı rayon Veteranlar Təşkilatında 2016-cı il üçün nəzərdə tutulmuş bütün işlər görülmüşdür. RİH-nin dəstəyi və digər dövlət orqanlarının, digər ictimai qurumların qarşılıqlı fəaliyyəti göstərmişdir. Veteranların rayonun ictimai həyatında daha fəal iştirakçılığa cəlb olunması, daimi komissiyaların fəaliyyətlərinin diqqət mərkəzində saxlanmışdır. Görülən işlərdə prioritet istiqamət olaraq gənc nəslin vətənpərvərlik ruhunda tərbiyəsi işinə xüsusi önəm verilmişdir. Rayonda yerləşən məktəblərdə və digər təhsil ocaqlarında gənclərlə müntəzəm olaraq görüşlər keçirilmiş və onları veteranların keçdikləri həyat yolu ilə tanış etmişlər. Gənclər arasında dini radikalizmin yayılmasının qarşısının alınması məqsədilə dini qurumlarla birgə müxtəlif tədbirlər həyata keçirilmişdir.

Naxçıvan Muxtar Respublikası Veteranlar Təşkilatı şəhər və yeddi rayon üzrə 2016-cı ildə bir sıra əhəmiyyətli tədbirlər həyata keçirmişdir. MR üzrə yaşayan, müharibə iştirakçılarının dul arvadlarının siyahıları tərtib edilmiş, onlarla görüşlər keçirilmiş və maddi yardımlar edilmişdir. Gənclərin hərbi xidmətə yola salınmasında və gənc hərbiçilərin andiçmə mərasimində iştirak etmişdir. Ali və orta təhsil ocaqlarında gənclərlə görüşlər keçirilmişdir. Vətən uğrunda həlak olanların xatirəsinin əbədiləşdirilməsi məqsədi ilə ucaldılan xatirə abidələrinin və qoyulan büstlərin səliqə-səhmana salınması təmin olunmuşdur. Təsdiq olunan iş planına əsasən iclaslar keçirilmiş, müzakirələr olunmuşdur, önəmli məsələlər həll olunmuşdur. Təşkilata daxil olan ərizələrin əsasında bir sıra veteranlara yardımlar göstərilmiş, bir qrup veteran müalicəyə yollanmış, bəzilərinin pensiya və digər sosial məsələləri həll edilmişdir.

Bahadır Məmmədqulu oğlu Hüseynov

Azərbaycan ictimaiyyətinə ağır itki üz vermişdir. İctimai xadim, İkinci Dünya Müharibəsi və Silahlı Qüvvələr veteranı, general-mayor Bahadır Məmmədqulu oğlu Hüseynov uzun sürən xəstəlikdən sonar 96 yaşında vəfat etmişdir.

Bahadır Məmmədqulu oğlu Hüseynov 1921-ci il dekabr ayının 15-də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Şərur rayonunda anadan olmuşdur. Ağır iqtisadi həyat şəraitini yüngülləşdirmək məqsədilə 1924-cü ildə ailəsi Naxçıvandan Gəncəyə köçməli olmuşdur. 1934-cü ildə yeddiillik təhsilini başa vuran Bahadır Gəncə Toxuculuq Texnikumuna qəbul olur və 1938-ci ildə həmin texnikumu müvəffəqiyyətlə bitirərək Toxuculuq Kombinatında işə düzəlir.

Həmin vaxtlar Xarkov şəhərində təhsil alan böyük qardaşı Əhməd Bahaduru da təhsilini davam etdirmək üçün öz yanına çağırır. Təhsilini davam etdirmək və ürəyinə daha çox yatan işlə məşğul olmaq istəyən Bahadır Hüseynov bu istəklə 1939-cu ilin mayında Xarkov şəhərinə gedir və burada Elektrotexnika İnstitutunun hazırlıq şöbəsinə daxil olur. Həmin şöbəni bitirdikdən sonra təhsilini çoxdan arzusunda olduğu F.E.Dzerjinski adına Xarkov sərhədçilər məktəbində davam etdirir.

Böyük Vətən müharibəsinin başlanması ilə əlaqədar Bahadır da təhsilini vaxtından əvvəl başa vura-raq, kiçik leytenant rütbəsində, tağım komandiri kimi cəbhəyə yollanır. Onun ilk döyüşü 1941-ci ildə Smolensk istiqamətində vuruşan 246-cı diviziyasının 908-ci alayının tərkibində olur. Düşmənlə amansız ölüm-dirim savaşında kiçik leytenant B.Hüseynov üç dəfə ağır

yaralanır. Qorki şəhərində bir müddət müalicə olunduqdan sonar, yenidən cəbhəyə yola düşmək üçün Gürcüstan ərazisində yerləşən ehtiyat briqadasına göndərilir. Ancaq Bahadır Hüseynovun Sərhəd Məktəbini bitirdiyini bilən briqada komandanlığı onun cəbhəyə getmə xahişini qəbul etmir və Gürcüstanda — Sərhəd qoşunlarında xidmətə yollayır.

Gənc zabit 1942-ci ildən 1948-ci ilə kimi Gürcüstanın müxtəlif bölgələrində tərçüməçi, zabit, böyük zabit vəzifələrində qulluq edir. 1948-1963-cü illərdə Sərhəd Qoşunlarının Azərbaycan dairəsinin 43-cü sərhəd dəstəsində əvvəlcə bölmə rəisi, kəşfiyyat bölmə rəisi vəzifələrində xidmət edir. 1960-cı ildə polkovnik-leytenant rütbəsi alır və az sonra xidmət etdiyi hissənin rəis müavini təyin edilir. Elə həmin dövrdə, 1961-ci ildə xidmətdən ayrılmadan Azərbaycan Dövlət Universitetinin hüquq fakültəsinə qəbul olur və 1967-ci ildə universiteti ali təhsilli hüquqşünas ixtisası almaqla bitirir.

Polkovnik-leytenant Bahadır Hüseynovun biliyi, intizamlılığı, bacarığı nəzərə alınb, onun xidmətini Dövlət Təhlükəsizlik orqanlarında davam etdirməsi tövsiyə olunur. 1963-cü ildə baş tutan bu təyinatda həmin vaxt Təhlükəsizlik orqanlarında rəhbər vəzifədə çalışan ulu öndər Heydər Əliyevin rolu olmuşdur. B.Hüseynov az sonra məhz Heydər Əliyevin təqdimatı ilə Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsində bölmə müdiri vəzifəsinə təyin edilir. Xüsusi xidmət orqanlarında vəzifə pillələrində inamla irəliləyən Bahadır Hüseynov 1969-cu ildə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Dövlət

Təhlükəsizlik Komitəsinə sədr təyin olunur. B.Hüseynov bu məsuliyyətli vəzifədə 7 il şərəflə, ləyaqətlə xidmət edir.

1976-cı ildə Azərbaycan KP MK-nın Birinci Katibi Heydər Əliyevin təklifi və təqdimatı ilə polkovnik Bahadır Hüseynov Azərbaycan DTK-sına sədr müavini təyin edilir. Həmin vaxt o, rəhbər vəzifəli şəxs, təvazökar və sadə insan kimi artıq respublikada kifayət qədər tanınırdı. Azərbaycan Dövlət Təhlükəsizlik Komitəsində sədr müavini Bahadır Hüseynovun xidmətləri nəzərə alınaraq, ona 1978-ci ildə general-mayor rütbəsi verilmişdir. 1986-cı ildə təhlükəsizlik orqanlarından ehtiyata buraxılan Bahadır Hüseynov yenə də ölkənin ictimai-siyasi həyatından kənar qalmır, Azərbaycan naminə bütün bilik və bacarığını sərf edirdi. Həqiqi vətənpərvər insan və ictimai xadim kimi xidmətləri yüksək qiymətləndirilərək, Bahadır Hüseynov Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının məsul katibi, sədrin müavini vəzifələrinə seçilmiş, 1992-ci ildən 2001-ci ilə kimi işə Təşkilatın sədri vəzifəsinə seçilmişdir. O, 1987-ci ildə fəaliyyətə başlayan bu Respublika Veteranlar Təşkilatının yaradıcılarından biri olmuşdur. Təşkilatın sədri olduğu müddətdə də Bahadır Hüseynovun bütün fəaliyyəti Azərbaycanın tərəqqisi, gənclərin Vətənə, xalqa layiq insanlar kimi yetişmələrinə həsr edilmişdir. O, sədr olduğu dövrdə Respublika Veteranlar Təşkilatının xarici əlaqələri xeyli genişlənməmişdir. Məhz Bahadır Hüseynovun təşəbbüsü ilə Azərbaycan Veteranlar

Təşkilatı Ümumdünya Veteranlar Federasiyasının tərkibinə daxil olmuş və həm də o, bu təşkilatın Rəyasət Heyətinin üzvü seçilmiş ilk azərbaycanlı olmuşdur.

Bahadır Hüseynov ölkənin ictimai-siyasi həyatında yaxından iştirak etməklə, dəfələrlə Cəlilabad rayon Zəhmətkeş Deputatları Sovetinə, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Sovetinə deputat seçilmişdir. O, Azərbaycan KP-nin qurultaylarının nümayəndəsi, Bakı şəhər Partiya Komitəsinin üzvü seçilmişdir. Onu ölkədən kənar, xüsusilə MDB məkanında yaxşı tanıyır, peşəkarlığına, bacarığına hörmətlə yanaşır, xidmətlərini nəzərə alırdılar. Bahadır Hüseynov 1991-2001-ci illərdə MDB ölkələri veteranlar təşkilatının Əlaqələndirmə Şurası Rəyasət Heyətinin üzvü olmuşdur.

Bahadır Hüseynovun əməyi dövlət tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir. İki dəfə Qırmızı Əmək Bayrağı, I və II dərəcəli

Vətən müharibəsi ordenlərinə, həmçinin 30-a yaxın medala layiq görülmüşdür. Müharibə veteranları arasında fəal beynəlmiləli fəaliyyətinə görə, Bahadır Hüseynov MDB ölkələrinin və Monqolustan Xalq Respublikasının də mükafatları ilə də təltif edilmişdir.

Bahadır Hüseynov Azərbaycan Respublikasının Əməkdar hüquqşünası, keçmiş SSRİ-nin fəxri "çəkisti" idi. Respublikanın ictimai-siyasi həyatında fəal iştirak etdiyinə və xidməti fəaliyyətində əldə etdiyi nəticələrə görə, iki dəfə Azərbaycan Respublikasının, üç dəfə Naxçıvan MR-nin fəxri fərmanları ilə təltif edilmiş, SSRİ və Azərbaycan DTK-nın qiymətli hədiyyələri ilə mükafatlandırılmışdır.

Bahadır Hüseynovun əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin.

Respublika Veteranlar Təşkilatının Rəyasət heyəti

İkinci Dünya müharibəsi iştirakçısı Xankişi Balaş oğlu Xancanov

Xankişi Xancanov 20 iyun 1920-ci ildə Babaküçə kəndində anadan olmuşdur. İkinci Dünya müharibəsində 816-cı atıcı polkda Taqanroq, Ukrayna cəbhələrində gedən döyüşlərdə iştirak etmiş, mərdliklə vuruşaraq şücaət göstərmişdir. Döyüşlərin birində ağır yaralanmış və I qrup əlil kimi ordu-ndan tərxis olunmuşdur.

O öz xatirələrində deyir: "Düşmən çox güclü və amansız

idi. Lakin bizim əsgərlərimiz əzimlə vuruşurdu, ölümdən qorxmurduq. Mən gənclərimizə arzu edirəm ki, onlar da qorxmaz olsunlar, hərbi biliklərə yiyələnsinlər və Qarabağ torpaqlarını tezliklə azad etsinlər ki, biz də bu Qələbənin də xoşbəxtliyini yaşayaq!"

Xankişi əmi Qarabağın alınmasının qələbəsi həvəsi ilə yaşayırdı. Lakin zalım fələk onu bu arzudan məhrum etdi. 20 yanvar 2017-ci ildə mühari-

bə veteranı Xankişi Xancanov 97 yaşında gözlərini əbədi yumdu. Müharibə veteranının dəfnində Rayon İH-in Başçısı cənab Rafil Hüseynov, digər rəsmi şəxslər, ağsaqqallar, veteranlar və ictimaiyyətin nümayəndələri iştirak etdilər. Allah rəhmət eləsin.

**Masallı rayon
Veteranlar Təşkilatı**

Qara Abbas oğlu Fərzəliyev

1923-cü ilin oktyabr ayında Naxçıvan şəhərində anadan olub. Keçmiş SSRİ İkinci Dünya müharibəsinə cəlb olunanda o da digər həmyaşıdları kimi cəbhəyə yollanıb. Q.Fərzəliyev 402-ci milli Azərbaycan diviziyasının 678 sayılı istehkamçı batalyonunda xidmətə başlayıb. İlk döyüşdə ağır yaralanan Qara Fərzəliyev Qroznı və Bryansk şəhərlərində yerləşən hərbi xəstəxanalarda müalicə olunduqdan sonra yəni cəbhə xəttinə, odlu-alovlu döyüş meydanlarına qayıdır. Bu dəfə o, 77-ci milli Azərbaycan diviziyasının 105-ci atıcı alayında Krasnodar və Rostov vilayətlərinin bir sıra məntəqələrinin düşməndən azad edilməsi uğrunda gedən döyüşlərdə rəşadət göstərir.

Bu döyüşlərdə cəsarəti, igidliyi və hərbi bacarığı ilə fərqlənən cəsur həmyerlimizi 1943-cü ildə xüsusi zabıt hazırlığı kursuna göndərilir. Altı aylıq kursu əla qiymətlərlə bitirərək hərbi biliklərə yiyələnən Qara Fərzəliyevə kiçik leytenant hərbi rütbəsi verilir. Gənc leytenant sonrakı döyüş yolunu 417-ci diviziyanın 1372-ci alayında 5-ci bölüyün təqim komandiri kimi davam etdirir. Q.Fərzəliyevin komandiri olduğu təqim Birinci Pribaltika cəbhəsində Latviya və Litva respublikalarının şəhər və kəndlərinin alman faşistlərinin işğalından azad olunmasında fəal iştirak edir. Bu döyüşlərdə göstərdiyi şücaətə görə o, "Qırmızı Bayraq" ordeni ilə təltif olunur.

Qara Fərzəliyevin döyüş yolu keçmiş SSRİ bir çox ərazilərinin, xüsusilə Ukrayna və Belarus torpaqlarının faşist işğalından azad edilməsindən keçib. Q.Fərzəliyev Krım, Sapunqara, Sevastopol və Qomel uğrunda gedən döyüşlərdə özünü əsl komandir kimi göstərərək, cəsurluğu ilə fərqlənib. 1944-cü ilin iyununda Litvanın Skoudas şəhəri uğrunda gedən döyüşlərdə göstərdiyi igidlik həmyerlimizin şöhrətini daha da artırır. Həmin döyüşdə təqimin irəliləməsinə imkan verməyən alman pulemyotçunu

silahı ilə birlikdə əsir götürən Qara döyüşçülərin yolunu açır, nəticədə düşmənin xeyli canlı qüvvəsi və hərbi texnikası məhv edilir. Faşistlər bu itkinin əvəzini çıxmaq üçün dəfələrlə əks-hücuma keçsələr də, cəsur komandirin rəhbərlik etdiyi təqimin məğlubedilməzliyi qarşısında bütün səyləri puça çıxıb. Hər hücumda daha çox itki verən düşmən geri çəkilməyə məcbur olur.

1372-ci atıcı alayın 3-cü batalyonunun 5-ci bölük komandiri olmuş V.Krivenko sonralar müharibənin odlu-alovlu döyüşlərini yada salaraq "Pravda Lubensine" qəzetində "Cəbhə dostluğu yaşayır" adlı məqaləsində Qara Fərzəliyevin daha bir qəhrəmanlığından belə bəhs etmişdir: "1944-cü ilin avqust ayında Latviyanın Elqava şəhərini düşməndən azad edilməsində Qara Fərzəliyevin komandirlik etdiyi təqimin döyüş xidmətləri çox olub. Daha sonra Tukums şəhəri uğrunda gedən döyüşlərdə vəziyyətin ağırlığını, məsuliyyətini düzgün qiymətləndirən azərbaycanlı komandir Q.Fərzəliyev şəxsən pulemyotun arxasına keçərək düşmənin əks-hücuma başlamasına imkan vermədi. Nəticədə, çoxsaylı canlı qüvvə itkisinə məruz qalan faşistlər 2 ədəd zirehli transportoru döyüş meydanında qoyub geri çəkilməyə məcbur oldular. Bu döyüşdə Qara Fərzəliyevin özü və təqimindən 8 nəfər əsgər ağır yaralansa da, axıradək döyüş meydanını tərk etmədilər".

Qara Fərzəliyevin qəhrəmanlıqlarla dolu döyüş yolu alay komandanlığı tərəfindən də yüksək dəyərləndirilib, haqqında xoş sözlər söylənilib, təltiflərə layiq görülüb. Ona 10 may 1945-ci il tarixində 1372-ci atıcı alayın komandiri, polkovnik-leytenant Markov tərəfindən verilən xasiyyətnamə bunu bir daha təsdiqləyir. "Atıcı təqimin komandiri Qara Fərzəliyev özünü savadlı, bacarıqlı, təşəbbüskar, hərbi texnikanı mükəmməl bilən komandir kimi göstərmişdir. Baltiyanı respublikaların azad edilməsi uğrunda döyüşlər

də həlak olan bölük komandirini çox bacarıqla əvəz edib, iki dəfə yaralansa da, döyüş meydanını tərk etməyib, şəxsi heyət arasında yüksək nüfuz qazanıb. Buna görə Qara Fərzəliyevin fotosəkləri alayın şərəf lövhəsində vurularaq hərbi hissəyə yeni gələn gənc əsgərlərə onun kimi xidmət etmək tövsiyə edilib".

Qara Fərzəliyev alman faşizminə qarşı döyüşlərdə göstərdiyi şücaət və igidliklərə, vətənpərvərliyinə görə, o dövrün ən yüksək ordenlərindən sayılan "Qırmızı Bayraq", iki dəfə isə birinci dərəcəli "Vətən müharibəsi" ordeni və 15 medalla təltif edilib, dəfələrlə Ali Baş Komandanın təşəkkürünü alıb. Döyüşlərdə dəfələrlə yaralanmasına, hətta bir böyrəyini itirməsinə baxmayaraq, bacarıqlı, savadlı, təcrübəli hərbiçi olan Qara Fərzəliyev müharibə başa çatdıqdan sonra orduda saxlanılıb, xidmətini fəaliyyəti məxfi sayılan hərbi hissələrdə davam etdirib. Nəhayət, 1957-ci ilin sentyabrında öz xahişi ilə hərbi xidmətdən ehtiyata buraxılaraq, doğulub böyüdüüyü Naxçıvan şəhərinə qayıdıb.

Q.Fərzəliyev Azərbaycana qayıtdıqdan sonra müxtəlif hərbi və mülki vəzifələrdə də vicdanla çalışıb, 1961-ci ilədək Naxçıvan Şəhər Mülki Müdafiə İdarəsinin rəisi, həmin ildən 1995-ci ilin mart ayına kimi isə Naxçıvan Mülki Müdafiə Qərargahının məxfi işlər üzrə rəisi vəzifələrində işləyib. Təqaüdə çıxdıqdan sonra da o, Naxçıvan Muxtar Respublikasının ictimai-siyasi həyatından kənar qalmır, xüsusilə gənc nəslin Vətənə, xalqa, dövlətə sədaqətli insankar kimi yetişməsində bütün bilik və bacarığını sərf edirdi.

Bu xidmətləri, həqiqi vətənpərvərlik xüsusiyyətləri və

təşkilatçılıq qabiliyyəti yüksək qiymətləndirilərək Qara Fərzəliyev 1995-ci ildə Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə Təşkilatının sədri vəzifəsinə seçilmişdir. Q.Fərzəliyev sədr olduğu dövrdə Naxçıvan Muxtar Respublikası Veteranlar Təşkilatının fəaliyyəti xeyli güclənmiş və həyata keçirilən tədbirlərin əhatə dairəsi genişlənməmişdir.

Q.Fərzəliyev istər hərbi, istərsə mülki sahədə ona tapşırılan vəzifələrin öhdəsindən daim layiqincə gəlmiş, çalışdığı kollektivlərin dərin hörmətini qazanır. O, keçmiş SSRİ-nin, müstəqil Azərbaycanın və Naxçıvan Muxtar Respublikasının müxtəlif mükafatları ilə təltif edilmişdi. Qocaman veteranın ən böyük arzusu Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, torpaqlarımızın erməni işğalından tezliklə azad olunması idi. Ordumuzun gücünə, Azərbaycan gənclərinin vətənpərvərliyinə əmin olan veteran döyüşçü düşmən üzərində qələbə çalınacağına inanırdı.

Qara Fərzəliyevin əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının yaddaşında əbədi yaşayacaqdır.

Allah rəhmət eləsin.

Respublika Veteranlar Təşkilatının Rəyasət heyəti

Baba Möhsüm oğlu Kazımov

Kazımov Baba 1926-cı ildə anadan olmuşdur. Lənkəranda mühasibatlıq kursunu bitirmiş, kəndlərindəki "Qırmızı Azərbaycan" kolxozunda hesabdar işləmişdir.

18 yaşı tamam olduqdan sonra ordu sıralarına çağırılıb, ön cəbhəyə yollanmışdır. 39-cu atıcı polkun təkibində döyüşlərə qatılıb. Faşistlərlə ölüm-dirim savaşında cəsur, qoçaq bir döyüşçü kimi tanınır. Həmyerlimiz çətin sınaqlardan alnıaçıq, üzüağ çıxmışdır. Orden və medallarla təltif olunmuşdur.

Müharibədən sonra doğma obasına qayıt-

mişdir. O, 11 övlad boya-başa çatdırıb. Həyat yoldaşı Məhbubə xanım kolxozda işləyib, "Qəhrəman Ana" fəxri adı ilə təltif olunub.

Bədəlan çay fabrikində işləyə-işləyə dədə-baba sənətindən – dəmirçilikdən də əl çəkməyib. Şərəfli döyüş yolu keçdiyi kimi əmək cəbhəsində də əlinin gücünə güvənib.

4 yanvar 2017-ci ilə amansız fəlakət Kazımov Baba Möhsüm oğlunu sıralarımızdan apardı. Müharibə veteranı Baba kişi doğma Bədəlan kəndində torpağa tapşırıldı. Allah rəhmət eləsin.

Məmmədəğa Şiriyev, Masallı Rayon Veteranları Təşkilatının sədri Qarabağ müharibəsi veteranı

Veteran, sabahın xeyir!

2017-ci il yanvar ayının 1-də Siyəzən şəhərinin 8-ci kilometrliyində yerləşən mərd, mübariz veteranımızın ata yurdu olan Eynibulaq kəndinə yollandıq. Kənd 3 tərəfdən dağətəyinə səpələnmiş eyni görkəmli müasir evlərdən ibarətdir. Kəndə aparən düz asfalt yolla mənzil başına cəmi 20 dəqiqəyə çatdıq. Həyəətə toplaşanlarla salamlayıb veteranımızın yaşadığı evin ikinci mərtəbəsinə qalxdıq. İlk olaraq qapını döyüb mənzilə daxil olmaq mənə həvalə olundu. Qapını astaca döydüb mənzilə daxil olduq. Qabaqda mən, eyni vaxtda Siyəzən rayon İcra Hakimiyyəti Başçısının Eynibulaq kəndi üzrə nümayəndəsi Sarvan Dadaşov, onun müavini Yaqub Əliyev, kənd ziyalıları Laçın müəllim, Sərdar Bayramov, Əsgər Talıbov, veteranın nəvəsi Müşfiq Talıbov, Cəllad Əlməmmədov və başqaları mənzilə daxil olub veteranımız Qədir Abdullıx oğlu Rüstəmovla qarşılaşdıq və bərkəndən, həyəcanlı səslə "Sabahın xeyir olsun, ey 104 yaşlı Qəhrəman!" deyib görüşdük.

Bütün gələnlər onu qucaqlayıb öpür, əzizləyirdilər. Hamımız bu əlamətdar görüşdən həyəcanlanmışdıq. Bir qədər xəstəhal olduğunu dedi və tez də sözüne düzəliş edərək, "yox, xəstəliyim qocalıqdan deyil, deyirlər, virus yayılıb, adamlar arasında çox yayılıb.." -dedi.

Hamımızın nəzərləri 104 yaşlı nurani ağsaqqala dikilmişdi. Ağır nəfəs aldığım hiss edib rayon poliklinikasına - təxirəsalınmaz təcili yardıma zəng etməyi, təcrübəli həkimlərdən çağırmağı tapşırıdım. Kənd nümayəndəliyinin başçısı Sarvan müəllim həkim çağırırdı. Yeri gəlmişkən, Sarvan müəllim az müddətdir ki, kənd nümayəndəsi işləyir. Bu az vaxtda camaatın rəğbətini qazanıb. O, ağsaqqalın yanında oturub həkimlər gələndə qədər ona yardım etdi.

Tibbi xidmət alandan sonra Qədir kişi həvəslə danışmağa başladı: - 1913-cü il yanvar ayının 1-də elə bu kənddə anadan olmuşam. Kolxozda çalışırdım. 1941-ci ilin iyun ayının 22-də müharibənin başladığı xəbərini eşitdik. Elə həmin gün kəndimizin, ətraf kəndlərin cavanları ilə könüllü cəbhəyə yazıldıq. Hərbi Komissarlıqdan gələn nümayəndənin müşayiəti ilə qatarda Bakı şəhərinə gəldik. Oradan apardılar bizi Pirəkəşkül qəsəbəsinə. Orada bizə pulemyot

atmağı öyrətdilər və dedilər ki, siz peşəkar pulemyotçular alayının tərkibində döyüşəcəksiniz. Gecə - gündüz bilmədən çalışır, hazırlayırdıq.

Daha sonra bizi qatarla göndərdilər Kırım vilayətinə. Kırım, Kerçdə, Novorossiyskidəki qanlı döyüşlərdə iştirak etmək mənə də nəsib oldu. Dəhşətli günlər yaşayırdıq. İnsan hər şeyə vərmiş, - deyir Böyük Vətən Müharibəsinin veteranı Qədir Rüstəmov.

Onun cüssəli, hündür boyuna baxanda deyirəm ki, bu insan döyüşmək üçün yarandı. Onun özü isə deyir ki, bu faşistlər bütün

cəbhəni ələ almışdılar... Qırırdılar... Təyyarələri səmada, tankları və topları yerdə, gəmiləri ilə dəniz sularında başımıza od yağdırırdılar. Ölənlərin sayı-hesabı yox idi. Bütün millətlər bir olmuşdu. Heç qorxan, sızıldayan görmədim. Hamımız bir-birimizə yardım edirdik. Neçə döyüşçü mənim bu dizlərim üstə can verib. Ağlasaq da sınımamışıq.

Bax, mənim bu kitelimi görürsünüz, bunun yaxasında 40-50 orden medal var. Mən bu kitelilə fəxr edirəm. Ona görə ki, bu kitel elə bil gülləkeçirməz bir zireh idi, qoymurdu mənə güllə dəysin.

Batalyonumuz əla döyüşdü, bizdən tez-tez ordu qəzeti yazılar yazır, şəkillər verirdi. Haqq naminə, sovet döyüş komandirləri yaxşı baxırdı bizə. Heç kimə fərq qoymurdular. Həzi Aslanovdan, Qafur Məmmədovdan çox danışır, çox yazırdılar. - Bax, belə döyüşün, azərbaycanlılar! Odlalovla nəfəs alanlara bəs nə deyərlər?! Komandirim mənə deyirdi ki, Rüstəmov sənə də afərin, pulemyotuna da.

Ən böyük çətinliklərimiz Ukraynada oldu. Ona görə ki, tək-cə faşistlərlə yox, yerli Sovet sevməyənlərlə də vuruşurduq. Soyuqlarda çox əziyyət çəkirdik, əlimiz-ayağımız donurdu. İsti xörək üzünə həsrət idik. Sevinc mənbəyimiz evdən aldığımız məktublar idi. Məktubu oxuyanda, ana, ata, bacı, qardaş nəfəsilə sanki isinirdik. Müharibənin içində müharibədən də qorxmurduq. Elə vərmiş eləmişdik ki...

Qoşunların tərkibində Rumıniyaya daxil olmuşduq. Komandirlər demişdi ki, yolumuz Almaniyadır. Həvəslə döyüşürdük. Gecə-gündüz, isti-soyuq - hamısını unutmuşduq. Halbuki, qışın oğlan çağı idi. Xəbər vermişdilər ki, qarşıda çox da dərin olmayan dağ çayı var. Paltarlarımız isti idi. Üstümüzə ehtiyat quru yeməklərimiz var idi. Göz gördükcə insan idi. Snaryadların səsinə ağız deyən qulaq eşitmirdi. Körpüyə çatmaq çətin, faşist təyyarələri göy üzünü bürüdü.

Onların buraxdığı minalardan körpülərdən bir anda əsər-ələmət qalmadı. Nə qədər əsgər tökülürdü, buz bağlamış su ilə dolu çaya. İsləndik. Hər kəs öz silahını qorumağa çalışırdı. Mən də onlar kimi, - deyir Qədir kişi. Rumıniyadan Polşaya keçəndə günümüz lap qara oldu. Axı bu yerləri almanlar viran qoymuşdu. Yerli əhalidən bizə də inanmayanlar, güllə atanlar var idi. Bizə isə onlarla təmas yaratmaq qadağan olunmuşdu. Polşada olanda havalar isinirdi. Qarlar əriməyə başlayırdı, hər gün yağış yağırırdı. Lakin döyüşlər ara vermirdi. Nasist qoşunları Almaniyaya gedən bütün yolları nəzarət altında saxlayırdı. Biz xalqımızın qisasını almaq üçün irəliləyirdik. Gördüyünüz bu "Oteçestvennaya Voyna" ordeni o günlərin yadigarıdır.

Almaniya ərazilərinə daxil olanda yer də, göy də alov içində yanırdı. Güllələr üstümüzdə yağırırdı. İnsan tələfatının sayı yox idi. Sovet və alman meyitləri bir-birinə qarışmışdı. Yaralı insanlar bir-birinə yardım edirdi. Soruşan yox idi ki, alman kimdir, rus kimdir. O, yaralananlardan biri də mən oldum. Məni hospitala göndərdilər. Qələbəni qoltuq ağaclarına söykəyib bayram etdim...

Qədir Abdullıx oğlu Rüstəmov bir an danışmadı, gözlərini evin tavanına zillədi, kövrəldi, gözlərində yaş dedi:

- Görəsən Qarabağımızın, Şuşamızın azad olunmasını da görə biləcəm, ömür möhlət verəcək?!

Qələmşah Babayev
Siyəzən rayon Veteranlar
Təşkilatının sədri

Naxçıvan MR Veteranlar Təşkilatı

Respublika Veteranlar Təşkilatının Gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsi şöbəsinin müdiri Adil Haqverdiyev və Təşkilatı analitik və informasiya şöbəsinin mütəxəssisi Azər İsmayılov Respublika Veteranlar Təşkilatının sədr müavini 117 sayılı 14 dekabr 2016-cı il tarixli sərəncamına əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikasının şəhər və rayon veteranlar təşkilatlarına müvafiq köməkliklərin göstərilməsi məqsədi ilə Naxçıvan Muxtar

Respublikasında eza-miyyətdə olmuşdurlar.

Naxçıvan MR VT-nin sədr müavini İsmayılov Sultan Respublika Veteranları Təşkilatlarının əməkdaşlarını Təşkilatdakı mövcud vəziyyətlə qonaqları tanış etdi.

Respublika Veteranlar Təşkilatının nümayəndələri Kəngərli Rayon VT-nin vəziyyəti ilə tanış olub, Təşkilat üçün yaradılmış şəraitdən razı qalıb, rayon ərazisində yerləşən Tarix müzeyində olan tarixi eksponat-

larla tanış olmuş və xatirə şəkili çəkdirilmişdir. Muzeydən sonra rayon İcra hakimiyyətinə getmişdirlər.

Daha sonra Kəngərli rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Kamal Ələkbərov səmimi qəbul etmişdir.

Söhbət zamanı İcra Hakimiyyətinin başçısı bildirmişdir ki, rayon ərazisində yaşayan müharibə veteranlarına yaxşı münasibət bəslənir, onların bütün sosial problemləri vaxtında həll olunur.

Rayon ərazisində II MR-da Veteranlar Dünya müharibəsi iştirakçılarının xatirəsinə ucaldılmış abidə kompleksini yad edilmişdir. Respublika Veteranlar Təşkilatının nümayəndələri Naxçıvan

Начало см. № 70

(09.12.2016)

ЦВЕТOK, OПAЛЕННЫЙ BOЙНОЙ

Так они отбили еще несколько атак. Земля вокруг их окопа была вся перепахана снарядами и минами. Маншук потеряла счет времени. Ей очень хотелось пить, но она не решалась сделать даже глоток из фляги. Воду следовало экономить для пулемета. Уже несколько раз из кожуха начал валить пар, там закипала вода. Приходилось прекращать огонь. И это в самый разгар боя...

Когда гитлеровцы пошли в восьмую или девятую атаку и Маншук Маметова снова припала к пулемету, почти у самого бруствера разорвалась мина. Твердый комок земли больно ударил ее в спину. В первый момент ей показалось, что она ранена. Напарник сидел на корточках, прижавшись к стенке окопа.

Маншук выглянула. Немцы перебежками приближались к нашим траншеям.

-Ленту!!-- крикнула Маметова и припала к пулемету.

Александр не откликнулся. Маншук склонилась над ним. Шинель на его груди

набухла кровью. Глаза уже остекленели.

Теперь она осталась в окопе одна. Быстро сменила ленту и всю свою горечь и злость вложила в длинную, почти в целую ленту, очередь.

Гитлеровцы залегли. И сразу начали минометный обстрел пулеметной точки. Маншук вздрогнула от сильного

толчка в голову и на какое-то время потеряла сознание. Когда она очнулась, увидела, что вся ладонь в крови. Но, преодолевая боль, стала в упор расстреливать фашистов. И вражеская цепь, в который уже

тилась вся ее короткая жизнь. Временами ей казалось, что она слышит знакомую песню акына, то вставали перед глазами причудливые очертания Алатау, горы, к которой прислонилась далекая и близкая Алма-Ата...

Маншук слабеющими руками сжимала ручки пулемета. Наверное, наши готовились к контратаке. И она стреляла, стреляла, стреляла, открывая своим огнем советским бойцам путь к победе...

Так и нашли ее, бездыханную, крепко сжимавшую рукоятки пулемета...

Позднее, представляя Маметову к присвоению звания Героя Советского Союза, в наградном листе написали: "В боях за Родину с немецко-фашистскими захватчиками смертью героя погибла 15 октября 1942 года отважная дочь казахского народа, старший сержант, пулеметчица, комсомолка-казашка Маншук Маметова.

До конца выполнив свой долг перед Советской Родиной, Маметова пата в бою, проявив героизм и отвагу, достой-

ную настоящего советского воина.

Тяжело раненная в ожесточенном бою, бесстрашная пулеметчица, собирая последние силы, несколько раз заставляла огнем своего пулемета отхлынуть цепи фашистов, яростно атаковавших наши части..."

Верная дочь своей социалистической Отчизны, казашка Маншук Маметова пала в бою за освобождение старинного русского города Невель. Она вошла в список героических сынов и дочерей советского народа, память которых увековечена первым постановлением исполкома Невельского городского Совета депутатов трудящихся от 1 ноября 1943 года.

Каждый год 15 октября в Невель приезжает делегация молодежи Казахстана, чтобы вместе со своими русскими братьями возложить букеты живых цветов к подножью памятника юной патриотки.

**Заслуженный
работник культуры
Азербайджанской
Республики,
Лауреат премии
"Золотое перо"
Гритченко Александр
Александрович**

Герой-долгожитель: 104-летний ветеран Аллахверди Алиев

Аллахверди Алиев прошел всю войну, освобождал Крым, Киев и Варшаву. Несмотря на свой преклонный возраст, фронтовик почти не болеет и активно занимается спортом. Ему 104 года, но он полон сил и с удовольствием совершает долгие прогулки. Житель Баку Аллахверди Алиев на фронт ушел в 1941-ом. Несмотря на преклонный возраст, ветеран и сейчас до мелочей помнит каждый день, проведенный на войне. В мае отметили 72-летие Победы. Ко Дню Победы Аллахверди Алиев готовится заранее. Из гардероба достает военный китель, на нем его золотые медали и ордена. Каждую из них протирает до идеального блеска.

"Медали он чистит каждую неделю. Никому не доверяет. Я с детства слышу от него рассказы, истории про то, как он их получил. Он очень гордится ими. А я горжусь своим отцом. Он гордость нашей семьи и всего Азербайджана", - говорит дочь ветерана ВОВ

Мехбара Алиева.

Также хотим отметить, что ко Дню Победы президент Беларуси Александр Лукашенко отправил ветерану благодарст-

венное письмо и памятную медаль - за активное участие в боях за освобождение Беларуси.

Четкий слух и острое зрение, и это в 104 года. Аллахверди Алиев - единственный в Азербайджане ветеран, перешагнувший столетний рубеж.

Он почти не болеет, и не имеет вредных привычек. В последнее время стали беспокоить суставы, поэтому пробежки он сменил на пешие прогулки.

Освобождал Крым. Там же во время взрыва ценой своей жизни его спас командир роты Александр Попов. "В Крыму была очень тяжелая битва. Моего командира убили прямо на моих глазах. По должности командование перешло ко мне. Мы уничтожили много вражеских солдат и техники. Наш батальон тогда одержал победу", - вспоминает Алиев.

"Конечно, я горжусь тем, что был одним из тех, кому удалось крикнуть "ура" в День Победы. Но через что мы прошли? Я потерял многих своих близких, друзей. Мы бились за родину, за семью! Я тоже не вышел невредимым - получил раны в разных боях", - сказал Алиев.

В 1941 году Аллахверди Алиев бросил учебу на втором курсе. На фронт молодого добровольца провожали всем институтом. Педагоги пообещали вновь зачислить по возвращению. Вчерашний студент окончил ускоренные курсы пулеметчиков. В пехоте

освобождал Крым. Там же во время взрыва ценой своей жизни его спас командир роты Александр Попов. "В Крыму была очень тяжелая битва. Моего командира убили прямо на моих глазах. По должности командование перешло ко мне. Мы уничтожили много вражеских солдат и техники. Наш батальон тогда одержал победу", - вспоминает Алиев.

"Конечно, я горжусь тем, что был одним из тех, кому удалось крикнуть "ура" в День Победы. Но через что мы прошли? Я потерял многих своих близких, друзей. Мы бились за родину, за семью! Я тоже не вышел невредимым - получил раны в разных боях", - сказал Алиев.

Статья была написана в мае, в июле ветеран Аллахверди Алиев скончался.

Allah rəhmət eləsin!

**КОРРЕСПОНДЕНТ ТЕЛЕКА-
НАЛА "МИР 24" ЗАУР
МУСТАФАЕВ**

Veteranlar göstərilən tibbi xidmətdən razılıq edirlər

Azərbaycanda bu gün gözəl və hər tərəfli təchiz olunmuş tibb ocaqları fəaliyyət göstərir. Belə tibb ocaqlarından biri də Suraxanı Tibbi Bərpa Mərkəzidir. Mərkəzdə əsasən oynaq xəstəliklərinin kükürlü su ilə müalicəsi həyata keçirilir. Mərkəzdə bütün lazımı şərait yaradılmışdır. Ağır xəstələr buradakı təcürbəli həkimlərin səyi nəticəsində sağlam həyata qayıdırlar.

Bu müəssisədə həmçinin öz işini ləyaqətlə yerinə yetirən təcürbəli

həkimlər çalışırlar. Bir sözlə, hər bir insanın, xüsusilə də biz veteranların müayinə və müalicəsində adicəkilən tibb ocağının əvəzsiz xidmətləri vardır. Veteran sözünü əbəs yerə işlətmədim... Məhz mən bir əmək və müharibə veteranı kimi Suraxanı Tibbi Bərpa Mərkəzində müalicə kursu keçdim. Aldığım müalicənin müsbət təsiri dərhal özünü göstərdi. Eyni zamanda kollektivin səmimi münasibəti və biz veteranlara göstərilən yüksək səviyyədə qayğı və diqqət

təqdirdə və təşəkkürə layiq idi. Kollektivin üzvlərindən həkimlər Xatirə Vəlibəyova, Sənubər Əliyeva, fizioterapiya şöbəsinin tibb bacısı Maya Davidova, tibb bacıları Aynurə Haqverdiyeva, Adilə Rəhimova, Günay Rəhimova və baş tibb bacısı Gülnarə Hüseynovanın əməyini xüsusilə qeyd etmək istədim. Ən əsası isə Mərkəzə rəhbərlik edən Sadıq Məmmədov əsil humanist və bütün insani keyfiyyətlərə malikdir. Yuxarıda adları çəkilən

med-personal Suraxanı Tibbi Bərpa Mərkəzinin həkimləri və tibbi bacıları yüksək peşəkarlıqla fərqlənirlər, xəstələrə qarşı səmimi rəftarları isə əvəzsizdir.

Sonda bir daha göstərilən böyük qayğı və diqqətə, humanist rəftara və peşəkar müalicəyə görə Mərkəzin rəhbərliyinə, onun zəhmətkeş kollektivinə Nizami Rayon Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranlar Təşkilatının

çox saylı üzvləri adından sonsuz təşəkkürümü və minnətdarlığımı bildirirəm.

Yəhya Ağayev
Nizami Rayon
Veteranlar
Təşkilatının sədri

77-ci diviziya Sapun-qora uğrunda döyüşdə

Diviziya 1944-cü il mayın 7-də qanlı döyüşlər nəticəsində, hücumla Sapun-qoranı alıb, sonra Sevastopola daxil olub. Qəhrəmancasına müdafiə və Sevastopolun azad edilməsi Milli muzeyinin elmi işçisi İrina Aqışeva deyib: "Sapun-qora uğrunda döyüş doqquz saat davam edib: döyüşçülər

gün ərzində faşistlərin atəşi altında üç dəfə hücumla keçiblər və yalnız axşama doğru dağın zirvəsini ələ keçiriblər. Sapun-qoranın zirvəsində ilk bayraq qaldıranlardan biri azərbaycanlı Əbdüləziz Qurbanov olub. Sonralar bu hünərinə görə o, "Qızıl Ulduz" ordeni ilə təltif edilib".

Azərbaycanda birinci hərbi birləşmənin xatirəsini (təkcə 1943-cü ildə diviziyanın tərkibi Azərbaycandan 1500 nəfər hesabına genişlənilib) uca tuturlar. 1974-cü ildə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Sapun-qoranın ətəyində, 77-ci diviziyanın həmlə zolağında azərbaycanlıların inşa etdiyi memorial kompleks ucaldılıb. Heykəllər, mərmər tavalər və hətta qum Sevastopola Bakıdan gətirilib.

Allah rəhmət eləsin

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının Rəyasət Heyəti, eləcə də, İlyas İsmayılov, Nizami Əliyev, İkrəm Kərimov, Ələddin Sultanov, Fazil Hacıyev Hüquq mühafizə orqanları və əmək veteranı, Azərbaycan Respublikasının əməkdar hüquqşünası

İdris Qasım oğlu Əsgərovun

vəfatından kədərliyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatının Rəyasət heyəti İkinci Dünya müharibəsi veteranı

Qasimov Məsim Mehdi oğlunun

vəfatından kədərliyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Qaradağ Rayon Veteranlar Təşkilatının sədri və kollektivi İkinci Dünya müharibəsi veteranları

Sultanov Əbdül Mövlud oğlunun və Baxşəliyev Atalar Ataxan oğlunun

vəfatından kədərliyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Nərimanov Rayon Veteranlar Təşkilatının sədri və kollektivi İkinci Dünya müharibəsi veteranı

Mustafayev Xıdır Məsim oğlunun

vəfatından kədərliyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Nizami Rayon Veteranlar Təşkilatının sədri və kollektivi İkinci Dünya müharibəsi veteranı

Tağıyev Cəmsid Tağı oğlunun

vəfatından kədərliyini bildirir, ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Hippokrat andına sadıq, layiqli həkim

Keçən ilin əvvəllərində avto qəza keçirdiyim üçün bədənimdə ağırlar var idi, onlar şiddətləndiyi üçün Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin Hospitalında həkim-rodioq vəzifəsində çalışan Behbutov Fərid Şəmsi oğluna müraciət etdim və o məni müayinə etdikdə məlum oldu ki, sol qabırğalarım sınımışdır.

Həkim Behbutov Fərid Şəmsi oğlu 1963-cü ildə Bakı şəhərində anadan olub. 1986-cı ildən Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetini bitirdikdən sonra 1993-cü ilə kimi Milli Onkoloji Mərkəzdə həkim-rodioq vəzifəsində çalışmışdır.

1993-cü ildən Vətənin ən ağır günlərində könüllü olaraq cəbhəyə getmiş və vətənin müdafiəsinə qoşulmuşdur.

2012-ci ilə qədər AR DİN və MTN qoşunları sıralarında müxtəlif vəzifələrdə çalışmışdır. Dəfələrlə cəbhə bölgəsinə göndərilmiş və orada erməni cəlladları ilə amansız mübarizə aparmışdır. 2012-ci ildə ehtiyata buraxıldıqdan sonra DTX hospitalında həkim-rodioq kimi işini davam etdirir. Qarabağ müharibəsinin veteranıdır, eyni zamanda AR Təhlükəsizlik orqanları veteranları birliyinin

üzvüdür. Xidmət illərində dəfələrlə rəhbərlik tərəfindən mükafatlandırılıb. Beynəlxalq kon-

frans və simpoziumlarda fəal iştirak edir. Həkim Fərid Behbutov xəstələrlə davranışında mülayim və nəzakətlidir. Xəstələrin müayinəsi zamanı olduqca diqqətli və obyektivdir. Qeyd etmək lazımdır ki, xəstələrin tam müayinə və müalicə olunması üçün əlindən gələni əsirgəmir. Məhz bu xüsusiyyətlərinə görə həkim Fərid Behbutova öz dərin təşəkkür və minnətdarlığımı bildirirəm.

Adil Babaşov
Respublika Veteranlar
Təşkilatının baş mütəxəssisi

Əziz oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzeti üçün abunə yazılışı başlamışdır!

Qəzetimizə abunə olmaq üçün:

Hesab nömrəsi

AZ33İBAZ38090019442437115209

6 aylıq abunə haqqı - 7.5 AZN

1 illik abunə haqqı - 15 AZN

Qeyd: Əziz və hörmətli oxucular, "Azərbaycan Veteranı" qəzetinə abunə olmaq üçün "Azərmətbuatyayımı" ASC şöbələrinə, poçtlara, Müharibə, Əmək və Silahlı Qüvvələr Veteranları Təşkilatına və Təşkilatın rayon şöbələrinə müraciət edə bilərsiniz.

Əlaqə telefonları: (012) 440- 21-08 012) 497- 63-58 (111)

Baş redaktor
Ülvi İBRAHİMLİ
Məsul katib
Səidə ABDULLAYEVA

Qəzet Ədliyyə
Nazirliyində
qeydiyyatda alınıb.
Təsisçi: Azərbaycan
Respublikası
Veteranlar
Təşkilatının Rəyasət
Heyəti

"Azərbaycan
Veteranı" qəzeti.
VÖEN:
1701285981
verilmə tarixi -
23.11.2011

Ünvan: Bakı şəhəri, Nərimanov rayonu,
Kaveroçkin küçəsi, 34
Əlaqə telefonu: 012 440-21-08
e-mail: az.veteran@mail.ru
Dövlət qeydiyyat nömrəsi - 3486
Dövlət qeydiyyat tarixi -
19.10.2011

Qəzet ayda iki dəfə "Azərbaycan Veteranı" qəzetinin bilgisayar mərkəzində yığılır, səhifələrin və "Veteran Nəşriyyatı" mətbəəsində nəşr olunur.

Qiyməti 60 qəpik
Tiraj: 1250